

Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne

Tilakuva 2018

Yleiskatsaus

Suomalaisessa yleis- ja harrasteilmailussa vuosi 2018 sujui edellisvuotta turvallisemmin. Onnettomuuksia tapahtui 7, mutta niistä selvittiin ilman kuolonuhreja. Edellisenä vuonna onnettomuuksissa kuoli 1 henkilö. Onnettomuuksien kokonaismäärä oli hieman 10 vuoden keskiarvon alapuolella. Yksi ulkomainen henkilö menehtyi vuoden aikana norjalaisen gyrokopterin onnettomuudessa Kilpisjärvellä. Vuoden aikana tapahtui 18 vakavaa vaaratilannetta. Määrä on samaa luokkaa kuin edellisinä vuosina.

Kokonaisuutena yleis- ja harrasteilmailun turvallisuus on viimeisten vuosien aikana kehittynyt selkeästi parempaan suuntaan. Tärkeimpänä tekijänä tässä kehityksessä on yleis- tai harrasteilmailijan oma turvallisuuslähtöinen asenne ja toimintatapa. Yleisilmailuun lasketaan myös lentotyö- ja lentokoulutustoiminta, joissa taas organisaatio on tukemassa turvallista toimintaa.

Onnettomuudet

Suomalaisessa yleis- ja harrasteilmailussa tapahtui yhteensä 7 onnettomuutta, joista 3 yleisilmailussa ja 4 harrasteilmailussa. Lisäksi ulkomaiselle harrasteilmailu-gyrokopterille tapahtui kuolemaan johtanut onnettomuus Kilpisjärvellä.

Suomalaisille ilma-aluksille tapahtuneiden onnettomuuksien määrä on edellisvuotta pienempi ja myös selvästi 10 vuoden keskiarvon (11) alapuolella.

Suurimmassa osassa viime vuoden onnettomuuksista syytekijänä vaikuttaisi olleen **ilma-aluksen hallinnan menetykset** lentoalähdön tai laskun aikana. Tämä on ollut usein syynä myös aiempien vuosien onnettomuuksissa. Syinä hallinnan menetyksiin taas olivat viime vuonna niin tekniset viat kuin lentäjän virheetkin.

Onnettomuudet tapahtuivat pääosin valvomattomilla lentopaikoilla tai valvomattomassa ilmatilassa ympäri Suomea sekä yleis- että harrasteilmailussa.

Suomalaisten ilma-alusten lentotuntitilasto valmistuu myöhemmin keväällä, jolloin onnettomuuksien määrä saadaan suhteutettua lentotoiminnan määrään. Alustavan arvioidun lentotuntimäärän (59 000 tuntia) perusteella vuonna 2018 onnettomuuksia olisi tapahtunut n. 1,2 per 10 000 lentotuntia. Määrä on hieman matalampi kuin vuosien 2006-2017 keskiarvo 1,4 per 10 000 lentotuntia.

Edelleen on saatu useita raportteja miehittämättömien ilma-alusten (dronejen) tuhoutumisista. Tällaiset tapaukset ovat myös periaatteessa onnettomuuksia. Miehittämättömille ilma-aluksille tapahtuneiden tilanteiden luokitteluun kuitenkin odotetaan vielä EU-tasolta periaatteita,

Menehtyneet

Suomalaisessa ilmailussa ei ollut kuolemaan johtaneita onnettomuuksia. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia on kymmenen vuoden ajanjaksolla ollut keskimäärin 2 per vuosi, joten viime vuosi oli tälläkin mittarilla arvioituna keskimääräistä turvallisempi.

Vuoden aikana yksi Norjan kansalainen menehtyi norjalaisen ilma-aluksen onnettomuudessa Kilpisjärvellä. Norjan onnettomuustutkintakeskus on julkaissut tapauksesta tutkinnan, jonka johtopäätösten mukaan yhtenä syynä olisi ilma-aluksen hallinnan menetys huonoissa sääolosuhteissa.

- Onnettomuudet yleis- ja harrasteilmailussa (suomalaiset ja ulkomaiset) 2018 (lista aukeaa väkäsestä)
 1. 3.5.2018 Taitolentokoneen siivestä irtosi neliömetrin pala taitolentoliikkeen aikana, onnistunut lasku Oripäähän.
 2. 3.7.2018 Koelennolla ollut experimental-ilma-alus teki pakkolaskun metsään ja syttyi tuleen Rovaniemellä. Lentäjät selvisivät pienillä vaurioilla.
 3. 7.7.2018 Gyrokohterin moottoritehot hävisivät matkalennolla Ylivieskan lähetyvillä ja ilma-alus teki pakkolaskun hakkuuaukealla ja vaurioitui.
 4. 10.7.2018 Ultrakevyyen lentoonlähö epäonnistui ja se törmäsi puihin Hämeenkyrössä.
 5. 13.7.2018 Ultrakevyyen vesitason laskeutumisen yhteydessä koneen nokka painui veden alle ja ohjaamo täytyi vedellä Lahdessa. Renkaat olivat ulkona vaikka ohjaamon merkkivalojen mukaan niiden olisi pitänyt olla sisällä.
 6. 21.7.2018 Norjalainen gyrokohteri tuhoutui ilmeisesti hallinnan menetyksen johdosta syystä Kilpisjärvellä, 1 henkilö kuoli ja toinen loukkaantui. Norjan OTKES teki tapauksesta [tutkinnan](#).
 7. 27.8.2018 Yleisilmailuhelikopterin peräroottori osui puuhun lentoonlähden yhteydessä Inarissa. Kone vaurioitui pahoin.
 8. 9.9.2018 Ultrakevyt vesitaso sakkasi lentoonlähden jälkeen Sodankylässä ja tuhoutui. Lentäjä loukkaantui vakavasti.

Vakavat vaaratilanteet

Vuonna 2018 suomalaisessa yleis- ja harrasteilmailussa tapahtui yhteensä 18 vakavaa vaaratilannetta. 13 tapauksessa oli osallisena yleisilmailu ja 8 tapauksessa harrasteilmailu. Muutamissa tapauksissa kyseessä oli läheltä piti-tilanne, joissa osallisina oli sekä yleis- että harrasteilmailun ilma-aluksia. Näin ollen yleis- ja harrasteilmailutapausten yhteenlaskettu määrä on suurempi kuin yksittäisten tapausten kokonaismäärä. Lisäksi dronetoiminnassa tapahtui 1 vakava vaaratilanne joka on listattu alla olevassa listauksessa.

jonkin verran keskiarvon (10) yläpuolella. Positiivisena seikkana kuitenkin yleisilmailussa vakavien vaaratilanteiden määrän kasvu pysähtyi viime vuonna.

Yleisilmailu oli osallisena useahkossa ilmassa tapahtuneessa vakavaksi vaaratilanteeksi luokitellussa läheltä piti-tilanteessa viime vuonna. Näissä toisena osapuolena oli niin harrasteilmailua, liitimiä kuin dronekin. Muuten tapaustyypeissä ei ollut havaittavissa selkeitä trendejä, vaan joukossa oli laajalla skaalalla varsin erilaisia tapauksia.

Vakavat vaaratilanteet tapahtuivat tyypillisesti valvomattomassa ilmatilassa. Läheltä piti-tilanteita tapahtui erityisesti Malmilla, minkä johdosta Trafi julkaisikin vuoden aikana asiasta pari [turvallisuustiedotetta](#).

Suomalaisten ilma-alusten lentotuntitilasto valmistuu myöhemmin keväällä, jolloin vakavien vaaratilanteiden määrä saadaan suhteutettua lentotoiminnan määrään. Alustavan arvioidun lentotuntimäärän (59 000 tuntia) perusteella vuonna 2018 vakavia vaaratilanteita olisi tapahtunut n. 3,4 per 10 000 lentotuntia. Määrä on hieman matalampi kuin edellisenä vuonna, mutta korkeampi kuin vuosien 2006-2017 keskiarvo 2,4 per 10 000 lentotuntia.

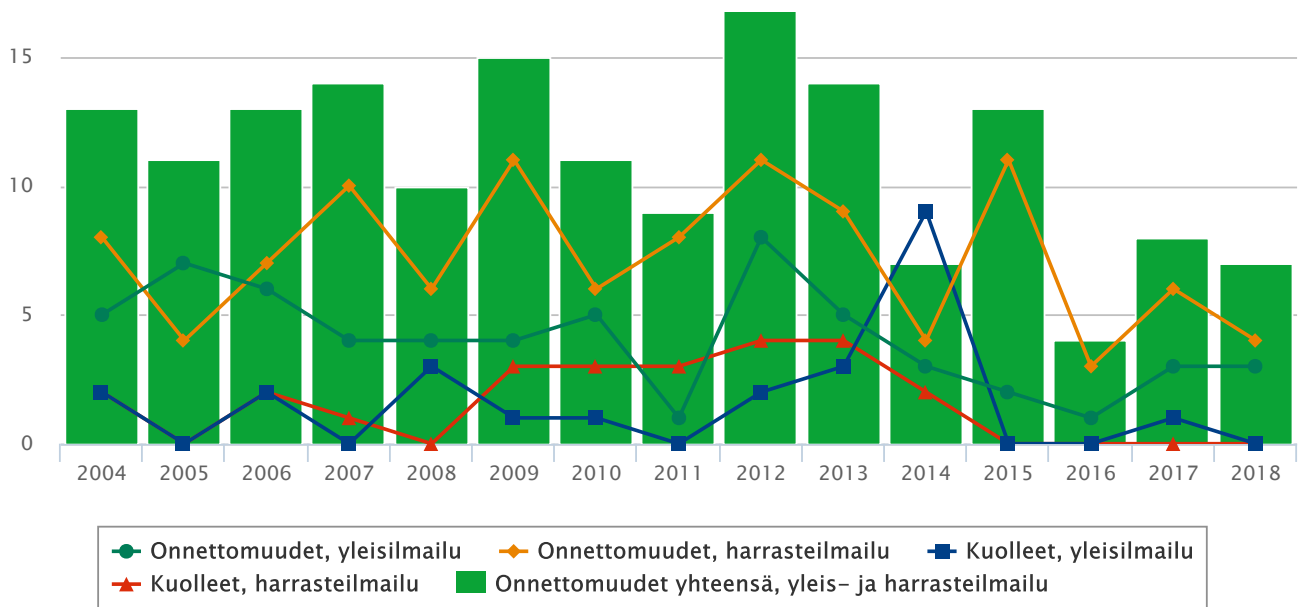
- Vakavat vaaratilanteet yleis- ja harrasteilmailussa (suomalaiset ja ulkomaiset) 2018 (lista aukeaa väkäsestä)
 1. 9.2.2018 Koulukone ajautui epäonnistuneen laskun jälkeen ulos kiitotieltä Tampere-Pirkkalassa.
 2. 19.2.2018 Helikopterin pyrstöroottori osui rakennukseen lentoalueen yhteydessä Malmilla.
 3. 5.3.2018 Läheltä piti-tilanne yleisilmailukoulukoneen ja ultrakevyen välillä Malmin laskukierroksessa.
 4. 19.4.2018 Yleisilmailukoneen moottori sammui polttoaineen loppumisen johdosta alkunousun aikana Joensuussa ja kone teki pakkolaskun. Polttoainemittarissa tekninen vika.
 5. 27.4.2018 Yleisilmailukoulukoneen moottori vikaantui reittilennon aikana ja se teki pakkolaskun pellolle lähellä Hallia. Syynä magneettovika.
 6. 28.4.2018 Taitolentokone ohitti varjoliitimen hinauskaapelin 5-10m etäisyydeltä Oripäässä. Taitolentokone havaitsi ohituksen vasta myöhemmin.
 7. 30.4.2018 Dronen ja yleisilmailukoneen läheltä piti-tilanne Joensuussa, etäisyyttä lentäjän arvion mukaan 10 metriä.
 8. 15.5.2018 Läheltä piti-tilanne Hyvinkäällä, loppuosalla laskeutuvan purjekoneen alapuolelta lensi yleisilmailukone ja purjekone joutui tekemään väistöliikkeen.
 9. 17.5.2018 Ultrakevyt ajautui ulos kiitotieltä laskussa Hyvinkäällä laskutelineen hajottua.

11. 3.6.2018 Yleisilmailu/experimentalin moottori sammui alkunousun jälkeen ja kone teki pakkolaskun pellolle ja kaatui nokan kautta selälleen Raahessa. Vauriot jäivät melko vähäisiksi.
12. 9.6.2018 Ultrakevyt ajautui ulos kiitotieltä laskussa Kokkolassa tuulenpuuskan johdosta.
13. 12.6.2018 Yleisilmailukoneen moottorihäiriön johdosta tehty pakkolasku Hyvinkäälle, jossa kiitotie oli suljettu muun tapahtuman johdosta. Kone onnistui pysähtymään ennen kiitotiellä olleita esteitä.
14. 20.6.2018 Suurikokoisen kiinteäsiipisen dronen hallinta menetettiin moottorivian johdosta ja ilma-alus laskeutui metsään Vääksyn lähetyvillä.
15. 21.6.2018 Voimalinjatarkistuslennolla olleen helikopterin lapa osui sähkölinjaan Norjassa. Norjan OTKES tutkii (L2018-A1).
16. 16.7.2018 Yleisilmailukone keskeytti lentoonlähdön ja jarrutuksen yhteydessä ajautui ulos kiitotieltä ja törmäsi pajukkoon Eurassa.
17. 16.8.2018 Kahden yleisilmailukoneen välinen läheltä piti-tilanne Malmilla DEGERin kohdalla.
18. 28.8.2018 Triken lentäjä koski vahingossa kaasuvipuun poistuessaan koneesta minkä johdosta ilma-alus lähti hallitsemattomasti liikkelle ja törmäsi puihin Immolassa.
19. 29.8.2018 Ultrakevyen moottori sammui lennon aikana ja se teki onnistuneen pakkolaskun jängälle Rovaniemellä.

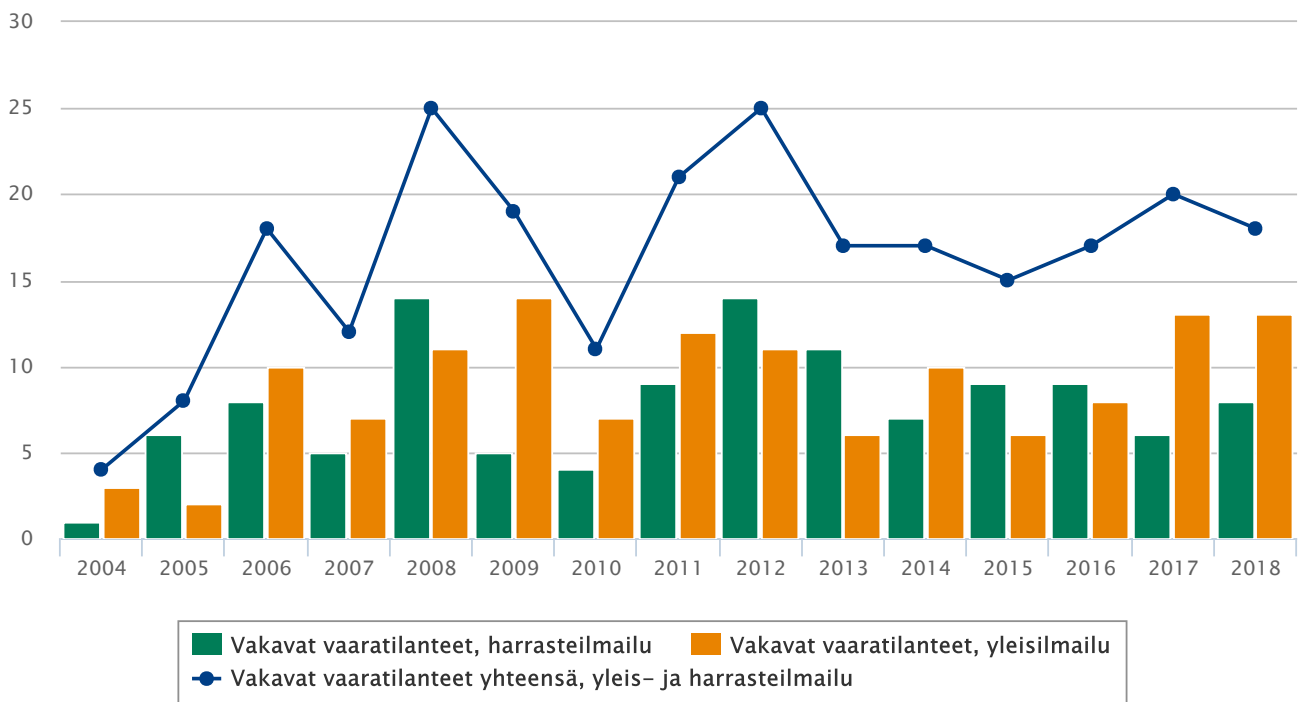
Aiemmat katsaukset ja tilakuvat löydät löydät graafien alapuolella olevista linkeistä.

Onnettomuudet ja kuolleet yleis- ja harrasteilmailussa 2004-2018

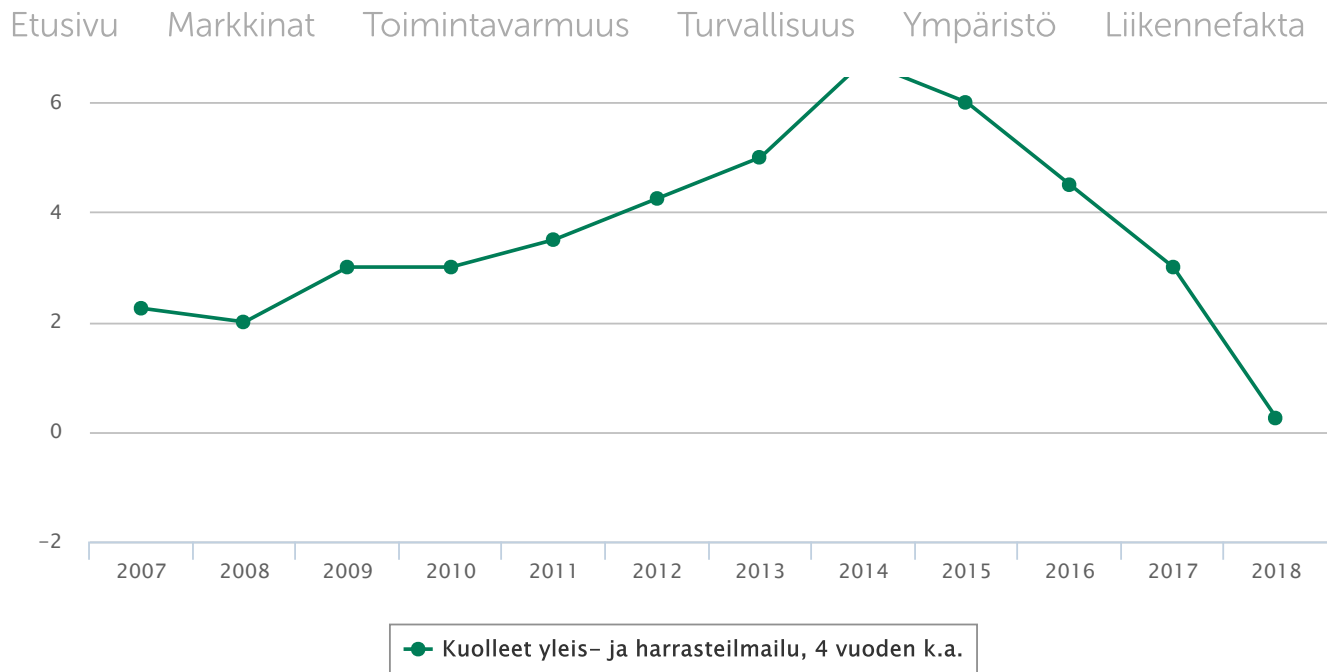
Etusivu Markkinat Toimintavarmuus Turvallisuus Ympäristö Liikennefakta

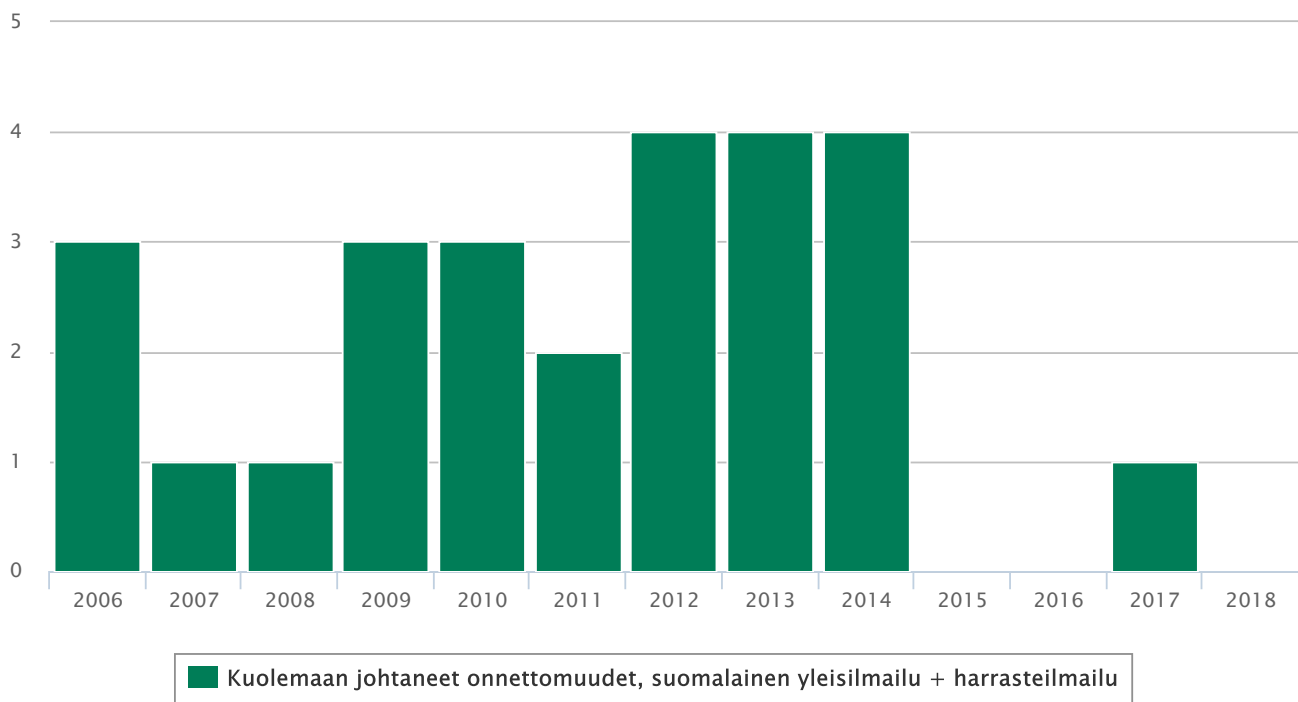
Vakavat vaaratilanteet yleis- ja harrasteilmailussa 2004-2018

Kuolleet yleis- ja harrasteilmailussa, 4 vuoden keskiarvo

Kuolemaan johtaneet onnettomuudet, suomalainen yleisilmailu + harrasteilmailu 2006-2018

Aikaisemmat katsaukset

[Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne Q3/2018](#)

[Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne Q2/2018](#)

[Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne Q1/2018](#)

[Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne 2017](#)

[Etusivu](#) [Markkinat](#) [Toimintavarmuus](#) [Turvallisuus](#) [Ympäristö](#) [Liikennefakta](#)